

NCC Industry A/S
Hørkær 8
2730 Herlev

Kroghs A/S
Klim Strandvej 284
9690 Fjerritslev

Thyborøn Nordsøral
Sydhavnsvej 21
7680 Thyborøn

Erhverv
J.nr. MST-865-00482
Ref. KRGSL
Den 16. maj 2019

CVR nr. 26708435

CVR nr. 45571513

CVR nr. 25453743

Primær tilladelse til indvinding af råstoffer i fællesområde 562-HA Jyske Rev

NCC Industry A/S, Kroghs A/S og Thyborøn Nordsøral meddeles hermed tilladelse til indvinding af råstoffer i område 562-HA Jyske Rev. Tilladelsen er meddelt i henhold til § 20, stk. 2, nr. 2 i lov om råstoffer, jf. lovbekendtgørelsen nr. 124 af 26. januar 2017 (herefter råstofloven).

Tilladelsen er meddelt på baggrund af ansøgning af 14. september 2018 om tilladelse til en samlet indvinding på op til 6,6 mio. m³ sand, grus og ral i en 10-årig tilladelsesperiode, med en årlig indvinding på op til 800.000 m³, bilagt resultaterne af den gennemførte råstofefterforskning, miljøundersøgelse og miljøkonsekvensvurdering, jf. rapporterne:

- Råstofefterforskning, Område 562-HA, Jyske Rev, Nordsøen: *Statusrapport, miljøkonsekvensvurdering og Natura 2000 væsentlighedsvurdering* (Orbicon september 2018), j.nr. MST-865-00482 og
- Råstofefterforskning i fællesområde 562-HA, Jyske Rev, Nordsøen 2018: *Fase 1B detailkortlægning i område 562-HA* (Orbicon september 2018), jr.nr. MST-865-00482

Tilladelsen erstatter en tidligere gældende tilladelse til indvinding i fællesområdet, idet den tilladte mængde er opbrugt.

Vilkår

Der må kun finde indvinding sted inden for det område og på de vilkår, der fremgår af bilag 1, side 26, til denne tilladelse.

I øvrigt skal de til enhver tid gældende generelle vilkår for råstofindvinding følges. Vilkårene fremgår af bilag 4 i bekendtgørelse nr. 1680 af 17. december 2018 om efterforskning og indvinding af råstoffer fra søterritoriet og kontinentalsoklen (herefter råstofbekendtgørelsen).

Indvindingen kan først igangsættes, når tilladelsens og råstofbekendtgørelsens gældende vilkår er opfyldt.

Tilladelsens varighed

Tilladelsen gælder fra den 14. juni 2019 og indtil den maksimale tilladte indvindingsmængde er indvundet, dog senest til 14. juni 2029.

Miljøstyrelsen kan til enhver tid ændre, begrænse eller tilbagekalde en tilladelse meddelt i henhold til råstoflovens § 20, hvis betingelserne i råstoflovens § 24 er opfyldt.

Tilladte indvindingsmængder

Tilladelsen gælder for en samlet indvinding på 6,6 mio. m³ i tilladelsesperioden, dog maksimalt 800.000 m³ om året.

Da der er flere, der kan indvinde i området, oplyser Miljøstyrelsen kvartalsvis på styrelsens hjemmeside, størrelsen af den indvundne mængde og restmængde i området.

De mængder, der er indvundet i området i perioden fra den 1. januar 2019 anses som indvundet fra den maksimale årlige tilladte indvindingsmængde for 2019.

Hvis området er omfattet af krav om hyppigere indberetning af indvundne mængder, se under nedenstående punkt om indberetning af indvindingsdata, sender Miljøstyrelsen i perioderne mellem opdatering af hjemmesiden efter behov oplysninger om den tilbageværende tilladte mængde til de berørte tilladelsesindehavere.

Indberetning af indvindingsdata

Tilladelsesindehaver skal hvert kvartal elektronisk indberette oplysninger om indvindingen. Indberetningen skal være Miljøstyrelsen i hænde seneste 2 uger efter udgangen af hvert kvartal, jf. § 52 i råstofbekendtgørelsen.

Oplysning om mængden danner bl.a. grundlag for Miljøstyrelsens opgørelse af den indvundne mængde i området, og opkrævning af vederlag i henhold til råstoflovens § 22 a og kapitel 10 i råstofbekendtgørelsen.

Miljøstyrelsen kan i henhold til § 41 i råstofbekendtgørelsen træffe afgørelse om, at indvundne mængder i et fællesområde skal indberettes hyppigere end det, der er fastsat i § 52.

Tilladelsesindehaver skal give meddelelse til Miljøstyrelsen, hvis tilladelsesindehaveren agter inden for de næste tre måneder at indvinde mere end 50% af den mængde, som i henhold til de oplysninger, der er offentliggjort på Miljøstyrelsens hjemmeside eller meddelt tilladelsesindehaveren, er tilbage af den maksimale samlede eller årlige tilladte mængde i et fællesområde, jf. § 42, stk. 1, i råstofbekendtgørelsen.

En tilladelsesindehaver skal straks give Miljøstyrelsen meddelelse herom, hvis den pågældende er indvundet hele den mængde, som i henhold til de oplysninger, der er offentliggjort på Miljøstyrelsens hjemmeside eller meddelt tilladelsesindehaveren, er tilbage af den maksimale samlede eller årlige indvindingsmængde i et fællesområde, jf. § 42, stk. 2, i råstofbekendtgørelsen.

Vederlag

Der skal betales vederlag for indvinding af råstoffer fra havbunden, jf. råstoflovens § 22 a, stk. 2, og kapitel 10 i råstofbekendtgørelsen.

For nærværende tilladelse skal der i 2019 betales 6,60 kr. pr. indvunden m³, jf. råstoflovens § 22 a, stk. 2, 1. pkt.

Vederlagssatsen indeksreguleres en gang årligt, med virkning fra 1. januar, på baggrund af oplysninger fra Danmarks Statistik om de procentvise ændring i nettoprisindekset for januar måned imellem de to forudgående år, jf. råstofbekendtgørelsens § 61.

De indeksregulerede vederlagssatser offentliggøres på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Opkrævning af vederlag sker en gang årligt efter kalenderårets udløb.

Sagens grundlag

Til grund for afgørelsen ligger NCC Industry A/S, Kroghs A/S og Thyborøn Nordsøvals ansøgning af 14. september 2018 bilagt efterforskningsrapporten *Råstofefterforskning i fællesområde 562-HA, Jyske Rev, Nordsøen 2018* fra den 3. september 2018.

Til grund for afgørelsen ligger også miljørapporten *Råstofefterforskning, Område 562-HA, Jyske Rev, Nordsøen* fra den 14. september 2018, der indeholder en statusrapport over den hidtidige råstofindvindings fysiske og biologiske effekter i området, en miljøvurderingen af de biologiske og substratmæssige forhold i ansøgningsområdet og i en 500 m bred påvirkningszone omkring ansøgningsområdet, en miljøkonsekvensvurderingen af den ansøgte indvinding, samt en Natura 2000 væsentlighedsvurdering.

Ansøgningsområdet er beskåret i forhold til den oprindelige ansøgning af 14. september 2018. I forbindelse med kortlægningen af det tilstødende indvindingsområde 562-JC Jyske Rev F, er det observeret, at udbredelsen af stenrevsområder er større end antaget i miljørapporten. Områderne er beliggende i sammenhæng med allerede dokumenterede stenrevsområder og udgør sammenlagt ca. 0,12 km². Det reviderede ansøgningsområde er modtaget den 6. maj 2019.

Ansøgerne har anmeldt efterforskning i området 19. januar 2018. Anmeldelsen af efterforskningen var i høring hos relevante myndigheder i perioden 30. januar 2018 til 14. februar 2018.

Der er ansøgt om tilladelse til indvinding af i alt 6,6 mio. m³ i en 10-årig periode, med et årligt maksimum på 800.000 m³. Ansøgerne ønsker at indvinde primært grus og ral som anvendes til beton og asfalt i byggebranchen og afsættes i hele Danmark og i nabolandene omkring Nordsøen.

Ønsket om tilladelse til indvinding af sand, grus og ral i fællesområdet begrundes ansøger blandt andet med, at råstofferne i ansøgningsområdet ikke kan erstattes

med oprensings- og uddybningsmaterialer, da materialer der oprenses i regionen ikke modsvarer den påkrævede art og kvalitet. Områdets råstofressourcer kan i begrænset omfang erstattes af importeret granit, men dette kræver en omstilling af kunderne og til de fleste anvendelser foretrækkes materialer fra Jyske Rev. Import af granit vil desuden øge prisen betragteligt.

Det ansøgte område og dets geologi m.v.

Det ansøgte indvindingsområder er beliggende på Jyske Rev i Nordsøen i en afstand af ca. 45 km fra kysten. Det ansøgte indvindingsområdet har et areal på 12,3 km³ og vanddybden i området varierer fra ca. 21 til 28 meter. Afgrænsningen af det ansøgte område følger, med mindre modifikationer, afgrænsningen af det nuværende fællesområde 562-HA Jyske Rev. Fællesområde 562-HA Jyske Rev grænser op til auktionsområde 562-JD Jyske Rev G mod nord, auktionsområde 562-JC Jyske Rev F mod nord og øst, samt auktionsområde 562-JE Jyske Rev J mod sydøst, se bilag 1. Endvidere er der inden for en afstand af ca. 10 km yderligere to fællesområder og to auktionsområder.

Området blev første gang udlagt som 'overgangsområde 562-H Jyske Rev' i 1996, hvorefter området i 2006 ændrede status til 'konverteringsområde 562-H Jyske Rev' med en 3 års løbetid og en indvindingsmængde på 1,5 mio. m³. I 2009 blev området udlagt som fællesområde med en indvindingsmængde på 2,77 mio. m³. I 2015 blev indvindingstilladelsen forlænget gældende til 1. december 2025.

De geofysiske undersøgelser

Råstofkortlægning viser en udbredt råstofressource bestående af en grusforekomst beliggende på et plateau på 20-27 meters vanddybde med dybdevariationer på 2-4 m. Den kortlagte grusforekomst er typisk ca. 2 m tyk, men visse steder op til 5 m. De største tykkelser forekommer i den sydlige del og i den nordlige del.

Baseret på kvaliteten af de geofysiske data vurderer ansøgerne at sikkerheden af udbredelsen af disse råstofforekomster er relativt høj og bunden/tykkelsen af ressourcerne er ligeledes vurderet til at være relativt veldefineret.

Substrattypekortlægningen viser, at grusforekomsten er eksponeret på havbunden i størstedelen af området, men visse steder er grusforekomsten overlejret af et tyndt sandlag.

Boringsdata bekræfter tilstedeværelsen af et gennemgående gruslag på havbunden med varierende tykkelse. Det forventes overordnet, at grusindholdet er højt og kornstørrelseanalyser af boringsprøver viser et grusindhold på ca. 50 %, omend der forventes en signifikant variation inden for ressourceområdet.

Det totale volumen af grusforekomsten inden for område 562-HA Jyske Rev er på ca. 20,3 mio. m³ og med en estimeret udnyttelsesprocent på ca. 50 % vurderes den samlede tilgængelige grusmængde i området at være ca. 10,2 mio. m³.

Miljøundersøgelser:

Ansøgningen om indvindingstilladelse er bilagt en kortlægning af de biologiske og ressourcemæssige forhold i og omkring det ansøgte indvindingsområde i 2018, inklusiv en statusrapport over biologiske og fysiske effekter af råstofindvinding i området, baseret på biologiske og geofysiske undersøgelser gennemført i 2006 og 2008. Endvidere er ansøgningen bilagt en konsekvensvurdering af en indvinding på op til 6,6 mio. m³ over en 10-årige periode, dog maksimalt 800.000 m³ årligt. Miljøkortlægning og miljøkonsekvensvurdering af området er gennemført i overensstemmelse med råstofbekendtgørelsens bilag 3, fase II.

Miljøkortlægning (Fase IIA)

Den indsendte miljøkortlægning omfatter dels en beskrivelse af de biologiske forhold (flora og epifauna) baseret på visuelle verifikationer (ROV-video) og dels en beskrivelse baseret på bundprøver (infauna) samt en kortlægning af overfladesedimenter og de relaterede naturtyper.

Miljørapporten indeholder desuden en sammenligning af de biologiske samfund i det ansøgte område og to nærliggende auktionsområder, hvor der ikke tidligere har foregået råstofindvinding.

Biologiske forhold i område 562-HA Jyske Rev

Ifølge miljøkortlægningen kan havbundens biologiske forhold i området karakteriseres som arts- og individfattige. Alle observerede arter i undersøgelsesområder er almindelige i de danske farvande. Det konkluderes i miljørapporten, at området er uden særlige biologiske værdier og uden beskyttelsesværdige eller sårbare biologiske elementer. Natur- og substrattyperne 1b og 2, der dominerer inden for det ansøgte indvindingsområde, er vidt udbredte på Jyske Rev.

Naturtype 1b dækker ca. 13 % af ansøgningsområdet. I områder med naturtype 1b blev der observeret sparsom flora bestående udelukkende af kællingehår. Dette skyldes formodentligt manglen på egnet substrat til fasthæftning.

Fauna i områder med naturtype 1b var ligeledes sparsom og bestod primært af muslinger, børsteorme og søanemoner. Derudover blev der observeret en rødspætte i relation til naturtypen.

Naturtype 2 dækker ca. 83 % af ansøgningsområdet. Bundfloraen omfattede kalkskorpealger, kile-rødblåd, blodrød ribbeblad, kællingehår, fingertang og uspecificerede rødalger. Dækningsgraden varierede fra 10-20 % i den sydlige del af undersøgelsesområdet til <1 - 2 % i resten af området.

Fauna i områder med naturtype 2 var bestående af trekantorm, bredt bladmosdyr, polypdyr, dødningehåndskoraller, søanemoner, havsvampe og søvifte. Desuden blev der, i områder med blødt substrat, observeret spor af infauna-aktivitet. Faunadækningen i undersøgelsesområdet varierede mellem <1 % til 10 %.

Naturtype 3/4 dækker ca. 5 % af ansøgningsområdet. Naturtyperne 3/4 er knyttet til substrattype 3 og substrattype 4. Grænserne mellem de to substrattyper er diffus og naturtyperne heterogene, hvilket vanskeliggør skelnen mellem naturtype

3 og naturtype 4. Ansøger har derfor valgt at beskrive de biologiske forhold samlet for naturtyperne – samlet benævnt naturtype 3/4.

Bundflora som relateret til hårdt substrat i områder med naturtype 3/4 omfatter kalkskorpealger, kællingehår, søl, fingertang, kødblåd, sukkertang og uspecificerede rødalger. Makroalgerne søl, kødblåd og sukkertang blev udelukkende observeret på naturtype 4-stationer. Floradækning varierede mellem 2-25 % med højeste dækningsgrad i den vestlige del af undersøgelsesområder (20-25 %) og laveste dækningsgrad i områder, hvor det omgivende substrat bestod af sand.

Fauna i områder med naturtype 3/4 var bestående af polyptyd, bredt bladmosdyr, trekantorm, konksnegl, dødningshåndskoral, hydroider, havsvampe og hajæg. På det bløde substrat blev der observeret søanemoner, alm. søstjerne, pigget søstjerne, slangestjerne, søpindsvin, taskekrabbe, rejer, samt spor af infauna-aktivitet. Desuden blev der observeret torsk. Faunadækningen varierede mellem 5-30 %. Højeste dækningsgrad blev observeret i den nordøstlige del af undersøgelsesområdet samt i den vestlige del af undersøgelsesområdet.

De registrerede arter er almindelige for stenede/stenrevsområder, men ikke særegne for naturtyperne. Der blev ikke registreret sårbare eller beskyttede arter i naturtype 3/4-områderne.

Biologiske forhold i omkringliggende områder

Den gennemførte sammenligning af de biologiske forhold i ansøgningsområdet og de nærliggende auktionsområder 562-JE Jyske Rev J og A-2016 viste en tilsvarende artsdiversitet og individtæt inden for de identificerede naturtyper. I områder med naturtype 3/4 i ansøgningsområdet, blev der observeret højere bundfaunaartsdiversitet samt en relativt højere bundfaunadækningsgrad i forhold til sammenligningsområderne. Dette skyldes sandsynligvis en større forekomst af store sten og naturtype 3/4 i område 562-HA Jyske Rev, som medfører mulighed for fasthæftning for større makroalgearter, en større substratkompleksitet og dermed flere faunaarter.

Vurdering af biologiske værdier

Ansøger vurderer samlet, at faunasamfundene i undersøgelsesområdet generelt er arts- og individfattige. Faunadækningen varierede mellem 1-30 % afhængig af bundforholdene og kan betegnes som sparsom i store dele af området.

Florasamfundene var ligeledes generelt arts- og individfattige, med ingen eller meget få flora-arter på substrattypen 1b og 2, som udgør 91% af undersøgelsesområdet. Floradækningen var højere i relation til naturtype 3/4 sammenlignet med naturtype 1/naturtype 2, hvilket kan skyldes lokale forhold samt en større andel af store sten med mulighed for fasthæftning for større makroalgearter. Den samlede faunadækning varierede mellem 1-25 % afhængig af bundforholdene og kan betegnes som sparsom.

Ud fra infaunaundersøgelserne i det nærtliggende auktionsområde A-2016 konkluderes det i miljørapporten, at artssammensætningen og individtætheden af

infaunasamfundene i undersøgelsesområde 562-HA Jyske Rev har en tilsvarende lav artsdiversitet og individtæthed.

Miljøkonsekvensvurdering

Den indsendte miljøkonsekvensvurdering af 14. september 2018 tager afsæt i en indvinding, i ansøgningsområdet, af en mængde på 6,6 mio. m³ over en 10-årig periode, dog maksimalt op til 800.000 m³ årligt.

Ansøgningsområdet svarer til det nuværende fællesområde med undtagelse af mindre områder i den centrale og nordøstlige del, som er fraskåret grundet forekomst af stenrev (substrattype 4). Den biologiske kortlægning og miljøkonsekvensvurdering af indvinding af den fulde ansøgte mængde er gennemført i overensstemmelse med bekendtgørelse om efterforskning og indvinding af råstoffer fra søterritoriet og kontinentalsoklen, bilag 3, fase II.

I miljøkonsekvensvurderingen af den ansøgte aktivitet konkluderes det, at der inden for indvindingsområdet vil være en moderat negativ påvirkning af substrat- og dybdeforhold, flora og fauna samt miljømål og indsatsprogrammer inden for ansøgningsområdet. Indvindingsaktiviteten vil medføre en ubetydelig negativ påvirkning af alle andre vurderede miljøforhold, herunder fisk og erhvervsfiskeri, havpattedyr og fugl. Forklaring af terminologi vedrørende påvirkninger og dertil knyttede kriterier findes i miljørapporten, tabel 5-1, s. 23.

Ændring af substratsammensætningen

Kortlægningen af havbundsoverfladen har vist, at substrattype 1b og 2 sammenlagt dækker 98 % af det ansøgte indvindingsområde, mens substrattype 3 og 4 dækker henholdsvis ca. 2 % og under 0,02 %.

Indvindingsaktiviteten vil kunne påvirke substratsammensætning i overfladesedimenterne og medføre midlertidige og varige negative ændringer af havbundsforholdene i indvindingsområdet.

Det anføres i miljøkonsekvensvurderingen, at indvindingen kan medføre, at underliggende lag af sand, grus og sten vil blive blottet, samt at de glaciale morænelag kan blottes, hvor ressourcen er tyndest. På grund af råstofforekomstens betydelige areal og volumen, vil der primært blive blotlagt underliggende geologi bestående af sand og grus inden for den samme ressourceenhed.

Ressourcen består af sand og grus. Sandfraktionen frasorteres og føres tilbage til havbunden. Dermed vil der generelt forekomme en opkoncentrering af sand i området. Ressourcen er tyndest i kanten af ressourceområdet, hvor underliggende moræner kan forventes at blive blottet. Ansøger vurderer, at området kan komme til at fremstå stenet i yderkanten og sandet centralt. Desuden frasorteres grove materialer, såsom store sten, af gitteret på sugefoden under indvinding, hvilket kan medføre en mindre opkoncentrering af store sten på havbunden.

Ændringer i substratsammensætningen vil primært forekomme i de mest indvindingspåvirkede områder, og der forventes ingen væsentlig effekt på substratforholdene i påvirkningszonen. Den naturlige dynamik, sammen med

indvinding i området, vil medføre, at der over tid aflejres sand oven på de blottede sedimentter.

Ansøger vurderer, at reetablering til de oprindelige forhold i området før indvinding, vil komme til at foregå over en længere tidshorisont via den naturlige sedimentdynamik i området – og i forhold til egentlig blottet grus på bunden, vil en fuld reetablering vil ikke kunne garanteres. Råstofindvindingen vil ifølge miljøkonsekvensvurderingen således medføre en moderat negativ ændring af substratforholdene i selve indvindingsområdet, men ingen ændringer i påvirkningszonen og uden for denne.

Dybdeforhold

Den registrerede vanddybde i ansøgningsområdet og påvirkningszonen blev målt til 19 – 29 m. De største dybder er registreret i det nordvestlige og nordøstlige hjørne af undersøgelsesområdet uden for ansøgningsområdet med dybder på 26 – 29 m. De mindste dybder er registreret i den vestlige del af undersøgelsesområdet uden for ansøgningsområdet med dybder på 19 – 23 m.

Indvindingen i ansøgningsområdet vil udelukkende foregå ved slæbesugning, som frembringer lange spor i havbunden med en bredde på typisk 1,5 – 2 m og en dybde på 30 – 50 cm. Det er estimeret, at slæbesugning medfører, at op til ca. 33 % af området arealmæssigt vil blive berørt pr. år, hvis der indvindes jævnt og ikke på samme sted. Indvindingen estimeres i miljøkonsekvensvurderingen til, at medføre en gennemsnitlig havbundssenkning i ansøgningsområdet på ca. 0,54 m, hvis hele den ansøgte mængde indvindes jævnt fordelt over området.

En generel dybdeændring på ca. 0,54 m forventes ikke at have en betydning for forekomsten af de observerede arter i området. De biologiske samfund i indvindingsområdet vil først og fremmest blive påvirket af ændringer i substratsammensætningen. Det anføres i miljørapporten, at der ved indvinding udført udelukkende ved slæbesugning undgås dybe stiksugehuller med dårlig vandudskiftning og resulterende forringet fødetilførsel eller iltsvind.

Det anføres desuden, at de naturligt dynamiske sedimentforhold på Jyske Rev medfører, at spor på havbunden som følge af slæbesugning relativt hurtigt vil udjævnes af strøm og bølgehændelser.

Råstofindvindingen medfører ændringer i vanddybden inden for ansøgningsområdet, hvor selve indvindingen pågår, og ikke i påvirkningszonen og uden for denne.

Sedimentspredning

Ifølge miljørapporten vil indvindingsaktiviteten medføre sedimentspredning og omlejring af sediment på havbunden. Det suspenderede sediment vil følge strømforholdene, og aflejres i de omkringliggende områder. Afhængigt af sedimentets beskaffenhed og de lokale strøm- og bølgeforhold vil sedimentet aflejres relativt hurtigt eller resuspenderes over flere omgange, inden det aflejres i et stabilt miljø. Sedimentspredningen og omlejring af sediment vil forekomme nær området, hvor selve indvindingen pågår, og kan føre til ændring af havbundens

substratsammensætningen eller ændringer i havbundskoten inden for ansøgningsområdet samt lokalt i påvirkningszonen.

I statusrapporten fremgår det, at naturtype 3/4-områder, i dele af påvirkningszonen til fællesområde 562-HA Jyske Rev, er påvirket af tilsanding. Tilsanding af naturtype 3/4-områder er også observeret i område 562-JC Jyske Rev F. Tilsandingen kan skyldes indvindingsaktiviteterne og/eller den naturlige sandtransport i området.

Det anføres i miljørapporten, at det forventes, at der i indvindingsområdet og i ringe grad påvirkningszonen, kan ventes øgede sedimentkoncentrationer i vandsøjlen.

Det vurderes i miljørapporten, at sedimentspredning fra indvindingen vil medføre en mindre negativ påvirkning af substrat- og dybdeforholdene i ansøgningsområdet, og i ubetydelig grad lokalt i påvirkningszonen, hvor naturtype 3/4 fortrinsvis befinder sig.

Fugle

Indvindingen kan potentielt påvirke områdets fugleliv gennem forstyrrelser, ændringer i fødeforhold, støj og havbundsændringer, sedimentspild og permanente dybdeændringer.

Ansøgningsområdet ligger ca. 45 km fra land og eventuelle påvirkninger af fuglelivet vil hovedsageligt være relevant for fugle, der raster på vandet, samt egentlige havfugle der fouragerer i eller nær området.

Områdets betydning for fugle vil i høj grad afhænge af dybdeforholdene samt af, hvorvidt der rummer egnede fødeemner for de enkelte arter. De fleste arter, der lever af bunddyr, foretrækker normalt vanddybder lavere end 20 m, mens fugle, der lever af bundfæstet vegetation sjældent forekommer på vanddybder dybere end et par meter. Den registrerede vanddybde i ansøgningsområdet og påvirkningszonen er målt til ca. 19 – 29 m. Med de målte vanddybder må ansøgningsområdet som udgangspunkt således forventes at være af begrænset betydning for fouragerende vandfugle. Enkelte arter kan dog være tilknyttet områder, hvor føden koncentrerer eksempelvis i forbindelse med salinitetsfronter.

Rapporten vurderer, at råstofindvinding i det ansøgte omfang potentielt kan medføre en reduktion i mængden af egnet fugleføde i selve indvindingsområdet, men som følge af dybdeforholdene og området dynamiske bundforhold vurderes påvirkningen af fuglenes fødegrundlag ikke at være væsentligt.

Suspenderet sediment kan i periodevis nedsætte sigtbarheden og påvirke dykkende fugles fourageringsmuligheder, men det argumenteres i rapporten, at sedimentspredningen vil være kortvarig. Sedimentspredningen som følge af indvindingsaktiviteten vil desuden være lokal. Eventuelt tilstedeværende fugle kan søge føde i tilstødende farvande, mens der foregår indvinding i området.

Rapporten vurderer derfor, at indvindingsaktivitetens påvirkning på fugle i ansøgningsområdet vil være ubetydelig.

Havpattedyr herunder bilag IV-arter (Marsvin)

I de danske farvande er tre hjemmehørende havpattedyr; Marsvin (*Phocoena phocoena*), gråsæl (*Halichoerus grypus*) og spættet sæl (*Phoca vitulina*).

Havpattedyr er generelt beskyttede. Derudover er marsvin særligt beskyttede under Habitatdirektivets bilag IV.

I miljørapporten bemærkes det, at ansøgningsområdet er inden for udbredelsesområdet for marsvin. Der er dog stor afstand til de områder, der er udpeget som de vigtigste kerneområder for marsvin. Spættet sæl og gråsæl kan sporadisk forekomme omkring Jyske Rev, men forekommer især i kystnære farvande. De nærmeste lokaliteter, hvor spættede sæler og gråsæler raster, er i Limfjorden og Vadehavet.

Indvindingsaktivitet i ansøgningsområdet kan potentielt medføre levestedsforringelser for havpattedyr gennem forstyrrelse af havbunden, sedimentspredning samt støj og øvrige forstyrrelser.

I rapporten foretages der ikke nærmere vurdering af eventuelle påvirkninger af hvile-, pelsfældnings- eller ynglesteder for sæler, da disse områder befinder sig mindst 45 km fra ansøgningsområdet.

Indvindingsaktiviteten kan påvirke tilgængeligheden af føde i ansøgningsområdet som følge af ændringer i bundforholdene, men aktiviteten vurderes i rapporten at påvirke havpattedyr ubetydeligt negativt, da det berørte område udgør en meget lille del af Jyske Rev og potentielt tilstedeværende individer kan søge føde andetsteds i perioden for råstofindvinding.

Råstofindvindingen vil medføre en forøgelse af sediment i vandsøjlen inden for ansøgningsområdet og i mindre grad påvirkningszonen. Marsvin søger fortrinsvist føde ved brug af ekkolokalisering, og det vurderes i miljørapporten, at en direkte forstyrrelse af marsvin, som følge af sedimentspild, er meget begrænset. Indirekte kan marsvin påvirkes ved en reduceret tilgængelighed af føde som følge af sedimentspild. Sæler er ifølge rapporten, ligesom marsvin, mindre afhængige af deres syn og lokaliserer primært bytte ved hjælp af deres knurhår. Forøgelse af suspenderet sediment i vandsøjlen vurderes i rapporten at medføre en ubetydelig negativ påvirkning på havpattedyr i ansøgningsområdet og påvirkningszonen.

Det vurderes i miljørapporten, at støj i forbindelse med indvindingen i ansøgningsområdet kun vil have en ubetydelig påvirkning på marsvin og sæler i området. Jyske Rev er allerede i dag påvirket af menneskelig aktivitet, bl.a. i form af tæt skibstrafik samt indvinding i nærliggende områder. Derudover vil marsvin og sæler, når indvindingen påbegyndes, allerede befinde sig i nogen afstand til indvindingsfartøjet pga. støj fra skibets motorer. Det vurderes derfor, at marsvin og sæler kun bliver fortrængt fra ansøgningsområdet i kortere perioder. Rapporten vurderer, at støj fra indvinding vil medføre en mindre negativ påvirkning på de marine pattedyr i ansøgningsområdet og påvirkningszonen, men overordnet vil påvirkningen være ubetydelig.

Internationale beskyttelsesområder

Ansøgningsområdet ligger ikke i umiddelbar nærhed af Natura 2000-områder. De nærmeste internationale beskyttelsesområder er: Natura 2000-områderne "Lille fiskerbanke" (N248) mod vest samt "Thyborøn Stenvolde" (N247) og "Sandbanker ud for Thyborøn" (N219) mod øst.

De internationalt beskyttede områder, der alle er marine og alene udgøres af habitatområder, ligger henholdsvis ca. 26 km (N248), 19 km (N247) og 28 km (N219) fra ansøgningsområdet.

Projektets potentielle negative påvirkninger i forhold til de omkringliggende Natura 2000-områder vil, ifølge miljørapporten, alene kunne at omfatte en mulig midlertidig forøgelse af mængden af suspenderet materiale i vandsøjlen samt sedimentation og eventuel overlejring af bundvegetation og –fauna som følge af sandindvindingen.

En eventuel påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områder (N248, N247 og N219), med dertil hørende habitatområder, som følge af suspenderet stof vil afhænge af, hvor langt de opslæmmede partikler spreder sig fra indvindingsområdet. I miljørapporten bemærkes, at erfaringer har vist, at spildmaterialet kun spredes over et beskedent nærområde.

I relation til de nærmeste Natura 2000-områder, der ligger henholdsvis 19 km, 26 km og 28 km fra indvindingsområdet, vurderes det i miljørapporten derfor, at en fortsat indvinding ikke vil have en væsentlig negativ indvirkning på udpegningsgrundlagene for Natura 2000-områderne N248, N247 og N219.

Fisk og fiskeri

I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det, at indvindingen potentielt kan have en negativ indvirkning på området fisk og være i konflikt med kommercielle fiskeriinteresser.

Indvinding vil medføre en arealinddragelse i indvindingsområdet. Dog kan erhvervsfiskeri i ansøgningsområdet erfaringsmæssigt pågå parallelt med indvindingen, idet småbåde med faste redskaber, trawlere, sandsugere og fiskere kommunikerer via radio om, hvor der er garn og hvor der pågår indvinding. Ansøger vurderer derfor samlet set, at indvindingen i området vil have en kortvarig, lav forstyrrelsesgrad på fiskeriet, hvormed arealinddragelsen vil medføre en mindre negativ påvirkning af erhvervsfiskeri i ansøgningsområdet og påvirkningszonen.

Mængden af byttedyr for fisk kan reduceres som følge af indvinding, men miljøundersøgelsen viste en meget begrænset bundfauna i det ansøgte indvindingsområde. Området er naturligt meget dynamisk, og infaunaen i området vil derfor være domineret af hurtigt koloniserende arter. Infaunaen forventes at have en kort genetableringsperiode efter påvirkning af indvindingsaktivet. Ansøger vurderer, at arealinddragelsen i forhold til fisk er ubetydelig negativ set i relation til områdets lave fødemængde og naturlige dynamik.

Indvindingen kan medføre en påvirkning af bundtype- og substratsammensætning i ansøgningsområdet, idet der indvindes materialer over 2 eller 4 mm. Sand under 2 eller 4 mm vil blive ledt over sold og tilbage til havbunden. Disse ændrede bundforhold kan potentielt påvirke gydepladser for visse fiskearter, herunder tobis.

Middelkornstørrelsen i ansøgningsområdet er mellem 1,33 – 4,23 mm. Tobis fortrækker en grov til mellemgrov sandbund med en mediankornstørrelse på mellem 0,25 og 2 mm. Indvindingen medfører derfor ikke ændringer af sedimentets fysiske karakteristika med hensyn til kornstørrelse, der vil forhindre tilstedeværelsen af tobis, og ansøgningsområdet vil derfor stadig være egnet som tobisbiotop efter endt indvinding.

Ifølge rapporten er tobisens foretrukne gydehabitat store mobile sandribber med en omtrentlig bølgelængde på 100 m. Store mobile sandribber forekommer ikke inden for det ansøgte område og er ikke råstofmæssigt interessante på Jyske Rev. Råstofindvinding i det ansøgte indvindingsområde vil dermed ikke have betydning for gydesuccesen for tobis i områderne omkring Jyske Rev, herunder ansøgningsområdet.

Suspenderet sediment i vandsøjlen kan påvirke følsomme fiskearter, samt arter der benytter synet, til at udvise undvigeadfærd og undgå indvindingsområdet. Sedimentspild vil ifølge miljørapporten være begrænset i udbredelse og varighed, og påvirkningen af fisk i området vurderes i miljørapporten derfor ubetydelig negativ.

Havstrategidirektivet

I følge Havstrategidirektivet skal der senest i 2020 være god miljøtilstand i de danske havområder.

De 11 deskriptorer i havstrategidirektivet dækker både forhold, der beskriver miljø- og naturtilstanden og påvirkningerne fra menneskelige aktiviteter. Deskriptorerne omfatter følgende: (D1) Biodiversitet, (D2) Ikke-hjemmehørende arter, (D3) kommercielt udnyttede fiske- og skaldyrarter, (D4) Havets fødenet, (D5) Eutrofiering, (D6) Havbundens integritet, (D7) Permanente ændringer i de hydrografiske egenskaber, (D8) Koncentration af forurenende stoffer i havet, (D9) Koncentration af forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum, (D10) Marint affald og (D11) Energi, herunder støj i havet.

I miljøkonsekvensrapporten behandles deskriptor 6 ”Havbundens integritet”, dvs. struktur og funktion af økosystemet under Kapitel 9.1 Substrat- og dybdeforhold og Kapitel 9.2 Flora og fauna. Desuden behandles deskriptor 1 ”Biodiversitet” i Kapitel 9.2 Flora og fauna og deskriptor 11 ”Energi, herunder støj i havet” behandles i Kapitel 9.5 Havpattedyr.

Undersøgelserne viser, at fysiske effekter af indvindingen generelt er begrænset til selve indvindingsstedet, og de miljømæssige effekter uden for indvindingsområdet er meget begrænsede. Det anføres i miljørapporten at dette er i overensstemmelse med resultaterne af flere biologiske screeninger i andre indvindingsområder. Den økologiske og kemiske tilstand vurderes i rapporten ikke at blive påvirket som

følge af sedimentspild fra indvindingen. Tilsvarende vurderes Havstrategidirektivets deskriptorer relateret til vandkvalitet ikke at blive påvirket i en sådan grad, at indvindingen hindrer målopfyldelsen.

Kumulative effekter

Ansøgningsområdet grænser mod nord op til auktionsområde 562-JD Jyske Rev G, mod nord-og-nordøst op til auktionsområde 562-JC Jyske Rev F og mod syd auktionsområde 562-JE Jyske Rev J. Ansøgningsområdets påvirkningszone overlapper flere steder med disse indvindingsområder. Inden for en radius af ca. 30 km forekommer yderligere indvindingsområder, herunder fællesområderne 562-LC Jyske Rev A, 562-MB Jyske Rev D, 562-NA Jyske Rev C og 562-KD Jyske Rev E, auktionsområderne 562-JD Jyske Rev G og 562-LD Jyske Rev H, samt efterforskningsområderne A-2016 Jyske Rev og A-2017 Jyske Rev. Derudover er der en række potentielle fællesområder i nærhed til ansøgningsområdet, som alle overlapper med eksisterende indvindingsområder.

Det er ikke usandsynligt, at der kan pågå indvinding i de nærliggende indvindingsområder samtidig med indvinding i område 562-HA Jyske Rev. Ifølge miljørapporten vil sedimentspredningen dog, selv hvis indvindingen pågår samtidigt i ansøgningsområdet og i et af de nærliggende områder, ikke være nævneværdig i og uden for påvirkningszonen i forhold til den mængde sediment, som naturligt er i vandsøjlen.

Statusrapporten for område 562-HA Jyske Rev viser ændring af substratforholdene på tre stationer beliggende i den sydlige del af området. Disse forhold kan enten skyldes tilsanding grundet de dynamiske forhold i området og/eller indvinding i 562-HA Jyske Rev eller andre tilstødende indvindingsområder. På baggrund af statusrapporten kan det ikke afvises, at indvindingsaktiviteterne i området kan medføre kumulative effekter, og dermed ændringer af de biologiske forhold.

Det kan ikke afvises, at substratforholdene på Jyske Rev samlet set over tid kan blive mere sandede og stenede som følge af indvindingen af ral og frasorteringen af større sten samt sand under 2 eller 4 mm. Det kan dog være svært at estimere effekten af råstofindvinding på grund af den naturlige sedimenttransport, som foregår på Jyske Rev grundet den fortsatte eksponering for de nordatlantiske bølger og den permanente jyske kyststrøm, som medfører, at der naturligt foregår en betydelig erosion og sedimenttransport på Jyske Rev.

De kumulative effekter ved indvinding i ansøgningsområdet og nærliggende indvindingsområder på samme tid vil, ifølge miljørapporten, i sjældne tilfælde, hvis overhovedet, fortrænge dyrene fra begge områder samtidigt i en kortere periode. Når man ser på den kumulative støjpåvirkning, er det kun et mindre område, som påvirkes, og dyrene vil i den relativt korte periode, hvor indvindingen finder sted, kunne finde andre egnede opholdssteder i nærområdet.

Undervandsstøjen vurderes derfor værende lokal og af kortere varighed, og være begrænset til nærområdet omkring indvindingsfartøjet. De kumulative effekter af undervandsstøj vurderes derfor at resultere i minimale forringelser for områdets dyr.

De potentielle påvirkninger i relation til øget sedimentspredning, undervandsstøj, skibstrafik, overfladesubstrat og dybdeforhold vurderes i rapporten lokale inden for ansøgningsområdet, og vurderes derfor ikke medføre kumulative effekter i relation til andre råstofmæssige eller fiskerimæssige aktiviteter.

Hørings svar m.v.

Ansøgning og miljøvurdering (inkl. VVM-screening) har været i høring i perioden 8. februar 2019 til 8. marts 2019.

Der er i forbindelse med høringen modtaget følgende høringssvar:

Søfartsstyrelsen har ingen bemærkninger til det ansøgte.

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse oplyser, at der er kendskab til et britisk minefelt, som støder op til det ansøgte område. Det bemærkes, at ansøger er opmærksom på forholdet vedrørende unexploded ordnance (UXO), og at der hverken ved Sidescan Sonarundersøgelser eller rent fysisk er fundet UXO. Tilstedeværelsen af UXO kan dog ikke på den baggrund afvises.

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse skal derfor gøre opmærksom på følgende krav, som bør fremgå af tilladelsen:

Såfremt der i forbindelse med arbejdet på eller i havbunden konstateres rester af ammunition eller genstande, der kan være farlige (UXO), skal arbejdet straks indstilles og der tages kontakt til Forsvarets Operationscenter, jf. BEK 1351 af 29. november 2013 § 14 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejde og andre aktiviteter mv. i danske farvande.

Foruden ovenstående forhold, skal der gøres opmærksom på, at de udstedte tilladelser, samt kontaktoplysninger til det eller de skibe der skal udføre arbejdet, skal være tilgængeliggjort for Forsvarets Operationscenter via den myndighed, der udsteder tilladelsen. Såfremt der er opdateringer i kontaktoplysningerne, kan disse fremsendes direkte til Forsvarets Operationscenter.

Marinarkæologi Jylland, Strandingsmuseum St. Georg har ingen indsigelser mod det planlagte arbejde, da det ansøgte område er identisk med det nuværende indvindingsområde, hvori der har været indvundet råstoffer i mindst ti forudgående år, samt fordi der ikke er registreret fund i umiddelbar nærhed.

Skulle der under arbejdet påtræffes spor af fortidsminder eller vrage skal dette straks anmeldes til Strandingsmuseet i henhold til museumslovens §29 h.

Danmarks Fiskeriforening PO har følgende bemærkninger til ansøgning om tilladelse til indvindingen i område 562-HA Jyske Rev:

I området og i tæt tilknytning hertil, drives der garnfiskeri efter torsk og forskellige arter af fladfisk, der er tæt knyttet til bund habitatet. Det er vigtigt for fiskerne at deres aktiviteter i området accepteres og respekteres.

Fiskerne der bruger Jyske Rev til deres fiskeri, ser meget gerne, at der tages de nødvendige hensyn, til deres aktiviteter, når de anvender fiskeriområder der samtidig er udlagt til råstofområder. Der burde være plads til begge erhverv i

områderne og der bør samtidig oprettes en procedure for hvordan fiskerne kan kommunikere deres garnpositioner til råstoffartøjerne, så konflikter hvor garn bliver ødelagt for fremtiden kan undgås.

Rhode Nielsen A/S anmoder om, at der ikke fastsættes vilkår i tilladelsen om, at der skal gælde fyldsandsmængdebegrænsninger, således at den fulde mængde, der udlægges, er til rådighed for fyldsandsindvinding.

Baggrunden for Rohde Nielsen A/S' ønske om, at der ikke indsættes en fyldsandsmængdebegrænsning, er behovet for, at der altid er udlagte og geografisk spredte indvindingsområder på det danske havområde, hvorfra sandfyld vil kunne leveres, samt at der i fællesområdet 562-HA Jyske Rev er ressourcer, der er egnede som fyldsand.

Danmarks Naturfredningsforening har følgende bemærkninger til ansøgningen: DN har bemærkninger til ressourceknaphed samt eksport af danske råstoffer som ikke refereres yderligere her, da Miljøstyrelsen ikke vurderer dette som relevant for den enkeltstående sag.

DN bemærker, at miljøkonsekvensrapporter skal vurdere en række miljøforhold og i begge ansøgninger er nogle fravalgt som ikke-relevante. De fleste er klart fornuftige fravalg, men at fravælge landskabelige forhold og geologiske interesser forekommer noget snæversynet. Landskaber findes afgjort også under vandoverfladen og de er blevet væsentligt mere rekreativt tilgængelige de seneste årtier. At fjernelse af 4-5 meter geologiske materialer ikke skulle udgøre en geologisk interesse er ligeledes en tvivlsom vurdering.

Af ansøgningen fremgår, at halvdelen af det slæbesugede materiale sigtes fra – sand under 2-4 mm - og sendes tilbage i havet. Det har umiddelbart to konsekvenser: For det første er sandet relativt mobilt og kan tilsande de resterende bundtyper, herunder de grovere bundtyper med høj biodiversitet. Det anføres således, at dele af den ønskede råstofressource kan blive utilgængelig/urentabel at nå pga. denne sanddumpning. For det andet er finere sand også et anvendeligt råstof, som man i stedet burde medbringe i land i stedet for at skulle forstyrre havbund endnu en gang – måske et andet sted – for at skaffe det. Der savnes i høj grad en vurdering i konsekvensrapporterne af den mulighed og i givet fald hvorfor den ikke anvendes.

Det gælder generelt, at der mangler uberørte referenceområder for at kunne vurdere i hvor høj grad råstofindvinding påvirker havbundens integritet. Ifald området har været indvundet før eller der er foregået bundtrawlfiskeri, hvad er tilfældet på langt hovedparten af danske havbunde, så er udgangssituationen en allerede stærkt forstyrret havbund og undersøgelser af påvirkning med det udgangspunkt bliver naturligvis ikke retvisende. Konklusioner om at sandsugning kun påvirker havbundens liv minimalt skal ses i det lys.

DN har bemærkninger til den danske definition på stenrev. Dette refereres ikke yderligere her, da Miljøstyrelsen ikke vurderer dette som relevant for den enkeltstående sag.

DN bemærker, at hele farvandet V og NV for Thyborøn ud forbi Jyske Rev udgør et kludetæppe af forskellige råstofinteresser – igangværende, undersøgelser og tidligere - og det må uvægerligt samlet set have betydning for områdets tilstand og biologi. I hvert fald kunne der være brug for en samlet analyse heraf.

DN har derudover følgende område specifikke kommentarer:

Over 90% af 562-HA består af substrat/natur-typerne 1b og 2. Det anføres at disse rummer en sparsom fauna og flora med ringe biologisk værdi og af samme

beskaffenhed som nærliggende undersøgte områder, hvor der ikke har været udført råstofindvinding. Alle områderne er imidlertid beliggende i stærkt befiskede områder, jf. figur 9.5 i ansøgningen for område 562-LC, hvorved trawlpåvirkning må formodes at have en betydelig virkning på havbunden. Det er således ikke godtgjort, at der ingen påvirkning sker i det ansøgte område som følge af sandsugning, men alene at påvirkningen ikke er markant forskellig fra omliggende områders påvirkning. Desuden kan betegnelsen ringe biologisk værdi næppe konkluderes ud fra undersøgelserne. Både pga. fiskeriaktiviteterne i området, som antyder fiskerimæssig betydning og formodentlig derfor også faunamæssig betydning, og fordi der mangler en naturlig urørt referencetilstand i sådanne områder.

DN er ikke enig i at undersøgelserne dokumenterer at ”Samlet set består ca. 91 % af selve undersøgelsesområdet af de to mest arts – og individfattige substrat- og naturtyper (Naturtype1b og 2). Den største del af området vurderes derfor uden større biologisk værdi. Derudover vurderes området at have et højt etablerings- og rekoloniseringspotentiale for de arter, der er registreret.”. De konstaterede fiskeriaktiviteter i området tyder da også på betydelige fiskeforekomster og dermed en væsentlig produktivitet i det biologiske system. Til gengæld er DN enig i det sidst citerede udsagn om rekoloniseringspotentialet.

Jf. figur 9.3 burde det være ret uproblematisk at undgå sugning på substrattyper 3 og 4. Områdeafgrænsningen antyder en sådan ambition og det skal stærkt anbefales.

Partshøring

Høringssvarene blev sendt i partshøring den 15. marts 2019. Ansøgerne Thyborøn Nordsøral, Kroghs A/S og NCC Industry A/S indsendte partshøringssvar den 27. marts 2019.

Ansøgerne har følgende kommentarer til de indsendte høringsvar:

Forsvarsministeriets og Søfartsstyrelsens svar samt svarene fra Slots og Kulturstyrelsen og museerne, har ansøgerne ingen kommentarer til, men tager dem til efterretning.

Danmarks Fiskeriforening PO

Danmarks Fiskeriforening PO ønsker, at der tages hensyn til fangst, gyde, opvækst og fødesøgningsarealer.

Ansøgerne mener, at man med det ansøgte areal i vid udstrækning har lyttet til fiskeriets ønsker i det overlapped imellem område 562-HA og de udmeldte positioner for fiskeri efter torsk er reduceret i forhold til det nuværende område 562-HA.

Danmarks Fiskeriforening PO stiller spørgsmål til indberetningssystemet for marine råstoffer og muligheden for at følge indvindingen. Ansøgerne forventer at MST redegør for det arbejde der pågår med at opdatere indberetningssystemet og tilsynet med marine råstoffer.

Endelig efterlyser fiskerne en procedure for at kommunikere omkring fiskeredskaber så disse ikke beskadiges eller går tabt som følge af råstofindvinding. Ansøgerne deltager gerne i et sådant arbejde, men har i skrivende stund ikke en

oplagt løsning. En vej kunne være at benytte et socialt medie til at kommunikere på.

Danmarks Naturfredningsforening

Ansøgerne har bemærkninger angående eksport af råstoffer, som ikke refereres yderligere her, da Miljøstyrelsen ikke vurderer dette forhold relevant for sagen.

Landskabelige forhold og geologiske interesser

Ansøgerne bemærker, at de gennemgående miljøforhold tager udgangspunkt i miljølovgivningen, og de landskabelige forhold er derfor i denne sammenhæng kun relateret til landskabelige værdier på land. Tilsvarende er de geologiske forhold, som der henvises til ifølge lovgivningen, alene relateret til geologiske landskaber som er kendetegnet ved at kunne bidrage til forståelsen af landets geologi, herunder kyststrækninger, åse og kystprofiler. Herudover er undersøiske landskaber normalt ikke omfattet af denne type undersøgelser, og der er ikke udpeget bevaringsværdige landskaber på søterritoriet.

Hvorfor anvender man ikke frasigtet materiale

Ifølge ansøgerne bringes det frasigtede sand ikke i land, da markedet for sand 0-4 mm er ringe i det vestlige Jylland, hvor der er mange råstofgrave med overskud af sand, og da produktionsomkostningerne er meget lavere på land, vil det ikke være økonomisk rentabelt at bringe frasigtet materiale på land også. Fra tid til anden ændrer markedet sig, og i visse tilfælde vil man senere indvinde de fraktioner i et indvindingsområde, der tidligere er sigtet fra. Det er et forhold, der er gældende flere steder omkring Sjælland. Miljøkonsekvensvurderingen angiver, at slæbesugningen af havbunden og sedimentspild medfører en moderat påvirkning på ansøgningsområdet, mindre-ubetydelig i påvirkningszonen og ubetydelig-ingen i havområdet udenom. Der er således både vurderet for fjernelse af substrat og sedimentation af sedimentspildet. Hele arealet i ansøgningsområdet antages påvirket i løbet af den 10 års tilladelsesperiode, og havbunden forventes påvirket mere end 141% (506% i ressourceområdet 562-LC). Sedimentspildet medfører derfor ikke en merpåvirkning på de biologiske forhold i området, da fjernelsen af råstoffressourcen i forvejen antages at påvirke hele ansøgningsområdet flere gange.

Uberørte referenceområder

Ansøgerne henviser til at, undersøgelsen er gennemført jf. bekendtgørelsens krav. Der stilles ikke krav om, at der laves undersøgelse i referenceområder, og ansøgerne er enige med Danmarks Naturfredningsforening i, at der mangler undersøgelser af uberørte referenceområder. Ansøgerne mener dog ikke, at det giver mening at lave bundfaunaundersøgelser i områder, hvor der ikke er udarbejdet en baseline som sammenligningsgrundlag inden råstofindvindingen i området blev påbegyndt. Af samme grund har NCC, der er en af ansøgerne, igangsat undersøgelser i to auktionsområder i forbindelse indvinding i område A-2016 og B-2016 (562-JE) samt et referenceområde, hvor der ikke vil blive indvundet. Begge områder er beliggende nær område 562-LC. Der har ikke tidligere været indvundet råstoffer i disse to områder, og der er således udarbejdet en baseline for hvert område, som er forudsætningen for senere at kunne gennemføre en valid vurdering af effekten af indvindingen. NCC har således mulighed for at gennemføre opfølgende undersøgelser, og følge udviklingen i de 10 år, hvor NCC forventer at indvinde i disse 2 områder.

Ansøgerne har bemærkninger angående definitionen af stenrev, som ikke refereres yderligere her, da Miljøstyrelsen ikke vurderer dette forhold relevant for den enkelte sag.

Indvinding i Nordsøen

Ansøgerne henviser til, at de kumulative effekter af råstofindvinding i indvindingsområderne omkring Thyborøn er vurderet i miljøkonsekvensvurderingen, og angiver at nogen påvirkning ikke kan afvises i de enkelte indvindingsområder, men ikke en væsentlig kumulativ påvirkning, idet der ikke forekommer sedimentspredning mm ud af områderne. Den kumulative effekt vil derfor alene være en samlet arealpåvirkning. Miljøundersøgelser i råstofområderne på og omkring Jyske Rev finder generelt set de samme dominerende arter afhængigt af substratforhold, dybde mm. - også i nye ansøgningsområder, hvor der ikke før har foregået råstofindvinding (A-2016 og B-2016). Statusrapporterne viser ligeledes ikke væsentlig forskel på bundfauna og – flora før og efter indvindingsaktiviteten på trods af, at sugespor kan ses i nogle dele af områderne – i andre er de sandet til igen. Mindre substratændringer i nogle enkelte områder medfører ikke en væsentlig ændring i det biologiske samfund pga. den meget heterogene mosaik af substrattyper der findes i områderne i forvejen. Hertil tilføjer ansøgerne, at området udfor Thyborøn og omkring Jyske Rev er et naturligt meget dynamisk område med stor bølgepåvirkning og sedimenttransport, som i sig selv former det biologiske samfund.

Område specifikke kommentarer

Miljøkonsekvensvurderingen foretages på baggrund af eksisterende data og i forhold til råstofindvindingens påvirkning på havområdet og i henhold til den dagældende råstofbekendtgørelse (jf. BEK.nr. 780 af 20/06/2017). De miljøundersøgelser, der sammenlignes med, er foretaget fyldestgørende i henhold til lovgivningen og retningslinjerne i råstofbekendtgørelsen og er baseret på eksisterende data, som er indhentet i henhold til daværende lovgivning. Ansøger kan ikke basere en sammenligning på andet end eksisterende data. At de eksisterende data, som ligger til grund for sammenligningen, optimalt set kunne ønskes mere omfattende er ikke noget ansøger kan gøre noget ved, idet de eksisterende data er indsamlet i henhold til den daværende lovgivning.

Der er ingen tvivl om, at omfattende bundtrawling af en havbund har en påvirkning på bundflora og fauna. Trawlpåvirkningens betydning for området er dog ikke kvantificeret ligesom fiskeriet forsat kan pågå i råstofindvindingsområderne. Det er ikke muligt for ansøgerne på baggrund af eksisterende viden at vurdere hvilken effekt det omfattende trawlfiskeri i de sidste årtier har haft på havbunden i området. Ligesom der ikke foreligger baselinedata for området før påvirkning fra trawlfiskeriet. Miljøkonsekvens-vurderingen for råstofindvinding i ansøgningsområderne er således nødt til at tage udgangspunkt i de eksisterende undersøgelser i områderne og sammenligning med disse jf. tidligere kommentarer.

Det er glædeligt, at DN bemærker det store arbejde ansøgerne har gjort for at undgå påvirkning på naturtype 3 og 4, og det er fortsat en ambition fra ansøgernes side at have en så minimal påvirkning på de værdifulde naturtyper som overhovedet muligt.

Rhode Nielsen A/S

Gorrissen og Federspiel på vegne af Rhode Nielsen A/S ønsker at der ikke indsættes en begrænsning på fyldsandsmængden i området. Der har hidtil være et vilkår i tilladelse om at der højst må hentes 150.000 m³ årligt til opfyldninger.

Ansøgerne ønsker at vilkåret som minimum fastholdes og evt. skærpes så der slet ikke kan indvindes fyldsand. Ønsket begrundes med at der er meget store mængder fyldsand tilgængeligt i farvandet. Alene i fællesområderne omkring Jyske Rev er der udlagt 11.014.704 m³ fyldsand med en årlig tilladt fyldsandsmængde på 2.835.704 m³ se nedenstående tabel. Dertil kommer Kystdirektoratets områder til kystfodring der rummer mere end 32 mio. m³ med en årlig mængde på 16 mio. m³. Størsteparten af fyldsandet der bruges i området, bruges af Kystdirektoratet til kystfodring. Ansøgerne mener derfor, at forsyningen med fyldsand er sikret i området omkring Jyske Rev. Nedenstående oversigt viser mængder pr. 31. december 2018.

Område	Samlet mængde	Fyldsandsmængde	Årlig mængde	Årlig fyldsandsmængde
562-MV Jyske Rev D	3.200.000	3.200.000	800.000	800.000
562-NA Jyske Rev C	4.000.000	4.000.000	1.000.000	1.000.000
562-LC Jyske Rev A	805.704	805.704	805.704	805.704
562-HA Jyske Rev	259.459	149.459	1.000.000	150.000
562-KD Jyske Rev E	2.859.089	2.859.089	800.000	80.000

Område 562-HA rummer grove (4-64 mm) tilslag til beton i miljøklasse A, det vil være i strid med råstoflovens formålsparagraf at benytte disse materialer til opfyldning. Det er helt afgørende for den fortsatte eksistens af tilladelsessystemet på havet, at de firmaer der betaler for udlægningen af områder, også har en rimelig mulighed for at indvinde de udlagte råstoffer. Alene det faktum at man skal tåle andre firmaer indvinde i området uden at de deltager økonomisk i udlægningen er problematisk. Skulle man også acceptere, at ens områder bliver tømt på kort tid til opfyldningsprojekter, vil det medføre at ingen selskaber vil udlægge nye mængder i fællesområderne.

Indvinding af fyldsand foregår som projekter over meget kort tid med høj indvindingsfrekvens. Det betyder, at levering til et fyldsandsprojekt kan tømme et råstofområde meget hurtigere (uge til måned) end der kan udlægges nye mængder, hvilket tager et til tre år.

Afgørelse vedrørende VVM-pligt

Miljøstyrelsen har modtaget ansøgning om tilladelse til råstofindvinding sammen med en gennemført VVM-redegørelse.

Begrundelse for afgørelsen om tilladelse til indvinding

Ved afgørelsen skal der, jf. råstoflovens § 20, stk. 5, lægges vægt på en vurdering efter lovens § 1 og § 3. Det skal således sikres, at råstofudnyttelsen sker efter en samlet vurdering af en række samfundsmæssige hensyn.

På den ene side skal der lægges vægt på råstofressourcernes omfang og kvalitet, en sikring af udnyttelse af råstofressourcerne samt erhvervsmæssige hensyn. På den anden side skal der lægges vægt på miljø- og naturbeskyttelse, beskyttelse af arkæologiske interesser, fiskerimæssige interesser, kystsikkerhed, infrastrukturanlæg, ulemper for skibsfarten samt ændringer i strøm- og bundforhold.

Vurdering af råstofressourcen

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at den ansøgte ressource, som er angivet i rapporten *Råstofeftersforskning i fællesområde 562-HA, Jyske Rev, Nordsøen 2018: Fase 1B detailkortlægning i område 562-HA* er til stede.

Miljøstyrelsen vurderer samtidig, at indvindingsområdet er af betydning i forhold til forsyning af materialer bl.a. som tilslag til beton og asfalt til byggebranchen. Ift. forsyning af materialer erstatter den ansøgte mængde i område 562-HA Jyske Rev den forrige tilladte mængde som blev opbrugt 2. maj 2019.

Påvirkning af bundforhold i og omkring indvindingsområdet

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at der som følge af indvinding kun vil ske en negativ påvirkning i det ansøgte indvindingsområde og en ubetydeligt negativ påvirkning i indvindingsområdets påvirkningszone. Miljøstyrelsen bemærker, at en påvirkning af substrat samt flora og fauna i ansøgningsområdet er acceptabel.

Miljøstyrelsen vurderer, at indvindingsaktiviteten har en negativ påvirkning på bundfaunaen konkret hvor den foregår, men er enig i, at de direkte fysiske effekter på havbunden ikke har en væsentligt negativ effekt på bundfaunaen uden for ansøgningsområdet.

Miljøstyrelsen er enig i, at de registrerede epifauna- og floraarter i ansøgningsområdet er almindelige i danske farvande, og at indvinding derfor ikke vil have nogen væsentlig negativ effekt på populationerne af bundfauna og flora, hverken på lokal eller regional skala.

Miljøstyrelsen bemærker også, at det i miljøvurderingen er anført, at de fleste arter i ansøgningsområdet er knyttet til den dynamiske sandbund, der med jævne mellemrum udsættes for naturligt høje værdier for suspenderet stof i forbindelse med stormvejrshændelser, hvorfor arter knyttet til disse bundtyper har en høj tolerance for omlejring og sedimentation. På den baggrund er det Miljøstyrelsens vurdering, at spredning af suspenderet sediment ikke har en væsentlig negativ effekt uden for indvindingsområdet herunder på stenrev beliggende i påvirkningszonen.

Der er registreret stenrev (naturtype 4) i den centrale og nordøstlige del af det nuværende fællesområde. På grund af disse naturtypers betydning for områdets biodiversitet ønskes de bevaret gennem en sammenhængende arealbeskyttelse og Miljøstyrelsen bemærker, at disse områder ikke indgår i det ansøgte indvindingsområde. Der er ikke registreret andre væsentlige naturinteresser i ansøgningsområdet. Det er anført i miljøvurderingen, at faunasamfundet inden for de dominerende naturtyper i ansøgningsområdet og påvirkningszonen generelt er arts- og individfattigt. Bundfloradækningen er sparsom grundet manglen på egnet substrat til fasthæftning, dybdeforholdene i området som skaber forringede lysforhold på bunden, og eventuelt også grundet de dynamiske bundforhold.

Ved indvinding af den samlede tilladte mængde forekommer en beregnet gennemsnitlig dybdeændring på 0,54 m i hele indvindingsområdet. Indvindingen vil ofte være koncentreret i mindre delområder med egnet råstofforekomst, hvorved dybdepåvirkningen lokalt vil være større end 0,54 m og den arealmæssige påvirkning mindre. Miljøstyrelsen er enig i, at de forventede dybdeændringer, som er angivet i miljøkonsekvensvurderingen, ikke forventes at have en væsentlig betydning for forekomsten af de observerede arter i området, og at de biologiske samfund i indvindingsområdet først og fremmest vil blive påvirket af ændring i substratsammensætningen.

Miljøstyrelsen bemærker, at det i miljøkonsekvensvurderingen fremgår, at bundsubstratet på Jyske Rev samlet set potentielt over tid kan fremstå mere sandet som følge af indvinding af grus og ral. Samtidig bemærkes det, at indvinding kan føre til en opkoncentrering af sten i kanten af ressourceområdet, hvor ressourcen er tyndest, samt et finere sandet substrat centralt i området. Der forventes en væsentligt negativ påvirkning af havbunden, lokalt inden for indvindingsområdet, og denne påvirkning accepteres.

Fugle

Miljøstyrelsen vurderer, at indvindingsaktiviteten ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning på de arter af havfugle, der er registreret i området. Dels på grund af, at fødegrundlaget er sparsomt i størstedelen af ansøgningsområdet, og dels på grund af dybdeforholdene inden for ansøgningsområdet.

Havpattedyr, herunder bilag IV-arter

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at ansøgningsområdet udgør et lille areal ud af det samlede havareal med forekomst af marsvin. Miljøstyrelsen bemærker også, at ansøgningsområdet desuden er beliggende i stor afstand fra arealer der er udpeget som kerneområder for marsvin, men at det dog ikke kan udelukkes, at området har en vis betydning for arten. Samtidig vurderer Miljøstyrelsen, at marsvin potentielt set vil kunne blive påvirket negativt af støj fra indvindingsfartøjets skrue samt pumpeaktivitet. Miljøstyrelsen vurderer dog, at det ikke er et kritisk støjniveau, og samtidig vil marsvin have mulighed for at kunne fortrække fra området, da skibet sejler langsomt og i rette linjer. Miljøstyrelsen vurderer desuden, at støjbidraget fra indvindingsaktiviteten er begrænset sammenholdt med den øvrige skibstrafik.

Samlet vurderes den ansøgte indvindingsaktivitet ikke at medføre forstyrrelse eller forringelse af forageringsforholdene for de marine pattedyr i et omfang, der influerer på arternes udbredelse i området.

Marsvin er den eneste bilag IV-art, som potentielt kunne blive påvirket af indvindingen. Miljøstyrelsen vurderer på ovennævnte baggrund, jf. habitatbekendtgørelsens § 10, stk. 1, at indvindingen ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i de naturlige udbredelsesområder for dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a, eller ødelægge plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b.

Miljøstyrelsen vurderer ligeledes, jf. naturbeskyttelseslovens § 29 a, at indvindingen ikke vil indebære forsættelig forstyrrelse af arter, der er nævnt i naturbeskyttelseslovens bilag 3, med skadelig virkning for arten eller bestanden eller beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for de arter, der er nævnt i bilag 3 til loven.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Natura 2000-områderne N247 Thyborøn Stenvolde, N248 Jyske Rev, Lillefiskerbanke og N219 Sandbanker ud for Thyborøn er udpeget på baggrund af naturtyperne Rev (1170) og Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand (1110). Grundet relativt store afstande til Natura 2000-områderne og, at indvindingen ikke har en negativ påvirkning på miljøet uden for påvirkningszonen, vurderer Miljøstyrelsen, at indvindingsaktiviteten ikke påvirker naturtyperne i de nævnte Natura 2000-områder negativt.

Miljøstyrelsen vurderer, jf. § 6, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 926 af 27. juni 2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen), at indvindingen hverken i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, og der er derfor ikke krav om en vurdering efter bekendtgørelsens § 6, stk. 2.

Fisk og fiskeri

Det bemærkes i miljørapporten, at der i nærområdet til ansøgningsområdet forekommer en del fiskeri. Området er domineret af sand, grus og småsten, hvilket især foretrækkes af fladfisk og tobis.

Miljøstyrelsen bemærker, at NCC har afholdt et møde med Thyborøn Havns Fiskeriforening (6. marts 2013) om indvinding på Jyske Rev. Fiskerne er generelt imod råstofindvinding, idet de mener, at der er tale om et vigtigt fiskeområde, og at råstofindvindingen skader fiskeri og havbund.

Danmarks Fiskeriforening PO gør i høringssvar opmærksom på, at der i området og i tæt tilknytning til, drives garnfiskeri efter torsk og forskellige arter af fladfisk. Det er vigtigt for fiskerne at deres aktiviteter i området accepteres og respekteres.

Miljøstyrelsen bemærker desuden at Danmarks Fiskeriforening PO i høringssvar ønsker, at der oprettes en procedure for hvordan fiskerne kan kommunikere garnpositioner til råstoffartøjerne. Ansøgerne svarer i partshøringen, at de gerne

vil deltage i et sådant arbejde, men ikke i skrivende stund har en oplagt løsning. Miljøstyrelsen opfordrer til at Danmarks Fiskeriforening PO og ansøgerne mødes, så der kan oprettes en procedure for kommunikation mellem fiskefartøjer og råstoffartøjer.

Der har foregået både råstofindvinding og fiskeri i fællesområde 562-HA Jyske Rev i mere end 20 år og der kan forsat foregå fiske i området ved fornyet tilladelse til råstofindvinding. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at den ansøgte råstofindvinding ikke vil påvirke fiskeriet i området væsentligt.

Støj

På baggrund af de hidtidige støjmålinger i forbindelse med råstofindvinding på havet er det Miljøstyrelsens vurdering, at grænseværdierne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder må forventes at blive overholdt. Området er beliggende ca. 45 km fra nærmeste kyst. Miljøstyrelsen vurderer på baggrund af ovenstående, at der ikke vil være væsentlige støjgener på land. Miljøstyrelsens finder derfor ikke, at det er nødvendigt at stille støjvilkår for indvindingen i området.

Havstrategidirektivet

Undersøgelserne viser, at fysiske effekter af indvindingen generelt er begrænset til selve indvindingsstedet, og de miljømæssige effekter uden for indvindingsområdet er meget begrænsede. Dette er i overensstemmelse med resultaterne af flere biologiske screeninger i andre indvindingsområder.

Det er Miljøstyrelsen vurdering, at det kun er relevant at vurdere den ansøgte indvinding i forhold til deskriptorerne Havbundens integritet (D6) og Energi, herunder støj i havet (D11).

D6: Havbundens integritet er på et niveau, der sikrer, at økosystemernes struktur og funktioner bevares, og at især bentiske økosystemer ikke påvirkes negativt.

Miljøstyrelsen vurderer, at havbundens integritet (D6) påvirkes væsentlig negativt i ansøgningsområdet, hvor der indvindes, men ikke i påvirkningszonen og uden for området. Derfor vurderer Miljøstyrelsen, at påvirkningen er lokal men langvarig, og derved med en moderat negativ påvirkning på området, men af ubetydelig påvirkning på det samlede miljømål.

Ligeledes vurderer Miljøstyrelsen, at miljøpåvirkningen ved sedimentspredning kun vil være lokal i ansøgningsområdet og i påvirkningszonen, hvilket derfor vurderes som ubetydelig i forhold til miljømål og indsatsprogrammer, herunder målet om god kemisk og økologisk tilstand for vandkvaliteten.

D11: Energipåvirkning, herunder undervandsstøj, befinder sig på et niveau, der ikke påvirker havmiljøet i negativ retning.

Miljøstyrelsen bemærker, at Energi, herunder støj i havet (D11) herunder undervandsstøj, befinder sig på et niveau, der ikke påvirker havmiljøet yderligere, da Jyske Rev allerede er et trafikeret område, hvor råstofindvinding allerede pågår. Efter havstrategidirektivet skal der ske overvågning af impulslyd i

frekvensområdet 10 Hz til 10 kHz. Miljøstyrelsen vurderer ikke dette relevant for det pågældende arbejde.

Miljøstyrelsen vurderer samlet at den ansøgte indvinding ikke forhindrer opnåelse af god miljøtilstand.

Øvrige interesser

Miljøstyrelsen vurderer, at indvindingen kan gennemføres, uden at der i øvrigt sker væsentlig påvirkning af de interesser, der er nævnt i råstoflovens § 3.

Kumulativ effekt

De nærmeste indvindingsområder er fællesområderne 562-JC Jyske Rev F og 562-JD Jyske Rev G, der grænser op til ansøgningsområdet mod nord og øst, samt 562-JE Jyske Rev J, der grænser op til ansøgningsområdet mod sydøst. Der er ingen klappladser i umiddelbar nærhed af ansøgningsområdet. Det vurderes i miljørapporten, at der ikke vil forekomme væsentlig påvirkning af de omkringliggende indvindingsområder, som følge af sedimentspild fra indvinding i ansøgningsområdet.

Miljøstyrelsen vurderer derfor, at sedimentspild fra indvindingsaktiviteten er lokaliseret inden for selve indvindingsområdet og påvirkningszonen, og at der derfor ikke vil forekomme en væsentlig kumulativ påvirkning uden for ansøgningsområdet, herunder at der ikke vil være væsentlige akkumulerede effekter fra indvindingen i de nærmeste indvindingsområder.

På grund af afstanden til nærmeste fuglebeskyttelsesområde og på grund af manglende fødegrundlag i indvindingsområdet konkluderer Miljøstyrelsen, at indvindingen i sig selv og i kumulation med andre aktiviteter i området ikke vil påvirke fuglene i fuglebeskyttelsesområdet væsentligt.

Miljøstyrelsen vurderer også, at indvindingen hverken i sig selv eller i kumulation med andre nærliggende indvindingsområder og klappladser og andre projekter vil medføre en væsentlig påvirkning af fisk og fiskeri.

Miljøstyrelsen vurderer samlet at der ikke er en væsentlig kumulativ effekt af de vurderede parametre i de omkringliggende indvindingsområder.

Miljøstyrelsen vurderer desuden, at der ikke sker en påvirkning fra andre aktiviteter ind i det ansøgte område og vurderer dermed, at der ikke er en kumulativ effekt i ansøgningsområdet på baggrund af effekter udefra.

Konklusion

Miljøstyrelsen har på denne baggrund og ud fra en samlet afvejning, jf. råstoflovens § 3, truffet afgørelse om tilladelse til indvinding af den ansøgte mængde.

Klagevejledning

Miljøstyrelsens afgørelse kan i henhold til råstoflovens § 26, stk. 2, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet for så vidt angår vilkår til beskyttelse af kulturarv, natur og miljø.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet, jf. råstoflovens § 26 b, stk. 8.

Afgørelsen kan påklages af adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, landsdækkende og lokale foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, DI, Danmarks Rederiforening, Danske Råstoffer, Danmarks Fiskeriforening og enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen, jf. råstoflovens § 26 a, stk. 1 og 2.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen af afgørelsen, jf. råstoflovens § 26 b, stk. 1. Klagefristen udløber således den 13. juni 2019. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klage skal ske via Klageportalen, som man finder et link til på forsiden af Miljø- og fødevarerklagenævnets hjemmeside <https://naevneneshus.dk>. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges på www.borger.dk eller www.virk.dk som normalt, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Hvis Miljøstyrelsen fastholder afgørelsen, sender Miljøstyrelsen klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når man klager, skal der betales et gebyr. Når man klager, skal der betales et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016 niveau), jf. lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold. Vejledning om klageregler og gebyrordning kan findes på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside <https://naevneneshus.dk>.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

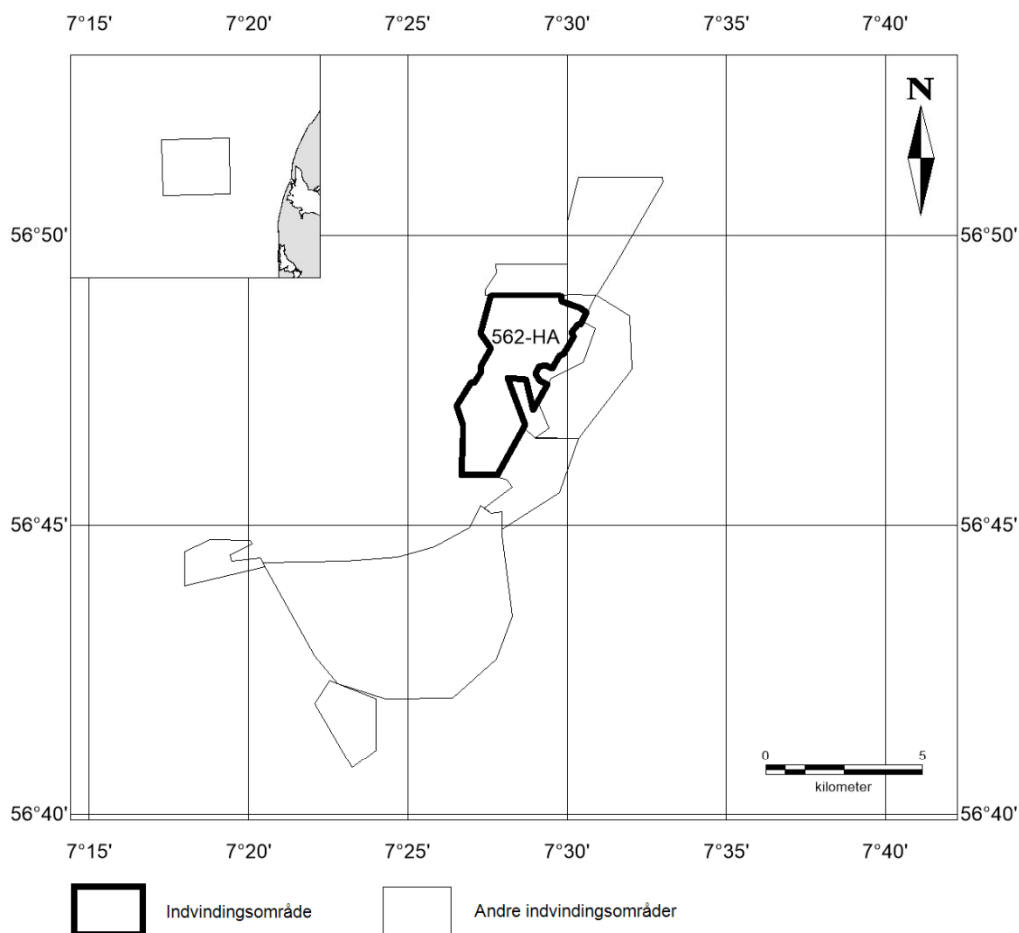
Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal sag anlægges inden 6 måneder fra meddelelsen af afgørelsen, jf. råstoflovens § 43.

Med venlig hilsen

Kristian Gram Sloth
+45 29 26 85 23
kragsl@mst.dk

Bilag 1

Indvindingsområde 562-HA Jyske Rev

Beliggende i Jyske Rev

Indvindingsområdet er begrænset af rette linjer mellem følgende punkter:

Geografiske koordinater (WGS84)

N. Bredde	Ø. Længde	N. Bredde	Ø. Længde
56° 48,96'	07° 27,62'	56° 47,43'	07° 29,38'
56° 48,96'	07° 29,82'	56° 46,99'	07° 28,94'
56° 48,85'	07° 29,84'	56° 47,51'	07° 28,71'
56° 48,74'	07° 30,41'	56° 47,53'	07° 28,13'
56° 48,66'	07° 30,62'	56° 46,72'	07° 28,67'
56° 48,45'	07° 30,41'	56° 45,85'	07° 27,80'
56° 48,44'	07° 30,33'	56° 45,85'	07° 26,68'
56° 48,31'	07° 30,13'	56° 46,52'	07° 26,74'
56° 48,25'	07° 30,20'	56° 46,73'	07° 26,73'
56° 47,94'	07° 29,90'	56° 47,05'	07° 26,54'
56° 47,91'	07° 29,76'	56° 47,45'	07° 26,97'
56° 47,70'	07° 29,55'	56° 47,45'	07° 27,08'
56° 47,75'	07° 29,31'	56° 47,64'	07° 27,31'
56° 47,72'	07° 29,11'	56° 47,75'	07° 27,30'
56° 47,60'	07° 29,02'	56° 48,04'	07° 27,62'
56° 47,49'	07° 29,13'	56° 48,30'	07° 27,29'

Områdespecifikke vilkår

Samlet tilladt mængde i m³	Årligt tilladt mængde i m³	Andre vilkår
6.600.000	800.000	<ol style="list-style-type: none">1. I området må der kun indvindes ved slæbesugning.2. I området må der ikke indvindes materialer til anvendelse til opfyldninger, herunder til kystfodring og etablering af strande.